

Rotte-

HANDLINGSPLAN

Egedal
Kommune

2025 - 2027

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
1. Formål	1
2. Bekæmpelse i Egedal Kommune	1
2.1. Anmelderpligt.....	1
2.2. Sagsbehandlingssystemet DriftWeb.....	2
2.3. Akutte anmeldelser	2
2.4. Øvrige anmeldelser	2
2.5. Myndighedsopgaver	2
3. Samarbejde med forsyningen	3
4. Forebyggelse og bekæmpelse i byzone	3
4.1. Kommunens rottebekæmpelse	4
4.2. Forebyggelse.....	4
5. Bekæmpelse i kloaknettet	5
6. Autorisation til privat bekæmpelse	5
6.1. Miljøbevidst brug af gift	6
7. Tilsynspligtige ejendomme.....	6
8. Sikringsordninger	6
8.1. Indgåelse af en sikringsordning	7
9. Evaluering af tidligere rottehandlingsplan for 2022-2024	7
10. Informationsmateriale	11
11. Mål og indsatsområder for rottebekæmpelse i 2025-2027	12
11.1 Indsatsområder for rottebekæmpelse	13
11.2 Opgaver i forbindelse med rottebekæmpelsen 2025-2027	14
12. Ressourcer og finansiering i perioden 2025-2027	14
13. Vedtagelse	14

Indledning

Egedal Kommune dækker et areal på 125 km², eller 12.500 ha, og har lidt over 44.000 indbyggere (2024). Kommunen varetager myndighedsopgaver samt administration i forbindelse med rottebekæmpelse.

Egedal Kommune har udliciteret den kommunale rottebekæmpelse og har siden d 1. august 2022 haft kontrakt med Rentokil i et fælles udbud med fem andre kommuner. Perioden er på fem år og varer derfor frem til juli 2026. Der er mulighed for individuel forlængelse på 1 x 12 måneder. Efterfølgende skal kontrakten igen i udbud.

1. Formål

Det er et krav i Rottebekendtgørelsen (2024-08-21 nr. 991 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter), at kommunerne skal udarbejde en handlingsplan. Handlingsplanen udarbejdes for at sikre en effektiv og målrettet bekæmpelse og forebyggelse mod rotter. Formålet med planen er at synliggøre indsatsen samt at give den kommunale administration mulighed for at evaluere, om målsætningerne nås.

Handlingsplanen skal revideres minimum hvert tredje år.

Handlingsplanen skal jf. § 1 bilag 1 i rottebekendtgørelsen indeholde en beskrivelse af følgende:

- Overordnede mål for rottebekæmpelsen i kommunen.
- Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen
- Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen.
- Konkret beskrivelse af tiltag til opnåelse af beskrevne mål.
- Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med forsyningen om kloakrottebekæmpelse indeholdende beskrivelse af omfang og metoder (fælder, spærre, gift m.v.)
- Oplysning om, hvorvidt kommunen tillader privat bekæmpelse, herunder f.eks. om privat bekæmpelse er geografisk begrænset eller begrænset til bestemte bekæmpelsesmetoder.
- Plan for kommunens tilsyn med privat bekæmpelse, hvis kommunen tillader privat rottebekæmpelse.

2. Bekæmpelse i Egedal Kommune

Egedal Kommune ønsker at bekæmpe rotter hurtigt og effektivt året rundt. Rotter kan sprede sygdomme til mennesker og dyr, samt forårsage skader på bl.a. bygninger og fødevarer. Det er derfor bestemt ved lov, at rotter er uønskede i Danmark og, at forekomsten af rotter skal bekæmpes. Desværre kan rotter være vanskelige at bekæmpe, da de har en unik evne til at tilpasse sig menneskeskabte omgivelser både i byen og på landet.

2.1. Anmeldepligt

Enhver, der konstaterer rotter, har pligt til straks at anmelde det til kommunen, jf. rottebekendtgørelsens § 3 og miljøbeskyttelsesloven §17a (Lovbekendtgørelse 2024-10-11 nr.

1093 om miljøbeskyttelse). Anmeldelser fra borgere og virksomheder er vigtige for rottebekæmpelsen i kommunen.

Anmeldelsen skal ske digitalt via DriftWeb på kommunens hjemmeside:

<https://egedalkommune.dk/mit-liv/bolig/rotter-og-andre-skadedyr/rotter/anmeld-rotter>

2.2. Sagsbehandlingssystemet *DriftWeb*

Kommunens sagsbehandling af rotteanmeldelser sker via programmet DriftWeb. Programmet er et webbaseret fagsystem til håndtering af rottebekæmpelse. DriftWeb hjælper kommunen og skadedyrsbekæmperen med at have et overblik over anmeldelser, opfølgende besøg m.m. I praksis foregår det administrative arbejde ved, at kommunens sagsbehandler dagligt tjekker rotteanmeldelser i DriftWeb. Derudover tjekkes det også, om kommunens forpligtigende opfølgning overholdes af rottebekæmperen, og systemet bidrager til den telefoniske kontakt med borgere og rottebekæmpere. I nogle tilfælde skal kommunen sende et varsel eller påbud om bl.a. udbedring af kloak eller oprydning af affald og foder, så bekæmpelsen kan ske mest effektivt.

2.3. Akutte anmeldelser

Akutte anmeldelser defineres som mulig forekomst af rotter indendørs i beboelse, ude og indendørs på fødevarer virksomheder, institutioner, skoler eller lignende, samt indendørs i bygninger på tilsynspligtige ejendomme, hvor rotters tilstedeværelse udgør en særlig sundhedsmæssig risiko. Ved indendørs forstås alle rum, som ligger inden for bygningens ydermure, dvs. også på loft og i kældere.

Ved akutte anmeldelser modtaget inden kl. 12 skal skadedyrsbekæmperen tilse problemet samme dag. Ved anmeldelser efter kl. 12 skal tilsynsbesøget ske senest næste dag. Der kan dog afviges fra dette, hvis andet aftales med anmelderen.

Dette gælder uanset, om den akutte anmeldelse sker en hverdag, i weekenden eller på en helligdag.

2.4. Øvrige anmeldelser

Ved øvrige anmeldelser forstås anmeldelser, som ikke er akutte. Det kan f.eks. være mulig rotteforekomst udendørs, i ikke-beboede bygninger, hvor rotters tilstedeværelse ikke udgør en sundhedsmæssig risiko, eller synlige rotter på vej eller i haver.

Ved ikke-akutte anmeldelser skal borgere og virksomheder have besøg af skadedyrsbekæmperen senest tre dage efter, at anmeldelsen er modtaget i DriftWeb, medmindre andet er aftalt med anmelderen.

Ofte vil skadedyrsbekæmperen undgå at planlægge tilsynsbesøg ved ikke-akutte anmeldelser på en weekend eller helligdag.

2.5. Myndighedsopgaver

Kommunen er i henhold til rottebekendtgørelsen forpligtet til at bekæmpe rotter. Mere specifikt har Egedal Kommune følgende myndighedsopgaver:

Den elektroniske anmeldelsespligt:

Alle har pligt til at anmelde rotter og til at benytte kommunens hjemmeside ved anmeldelse, jf. miljøbeskyttelsesloven §17a, stk 2. I tilfælde af mere komplicerede forhold er det muligt at

henvende sig til kommunens rotteautoriserede personale. Den direkte kontakt med borgerne er nyttig i forhold til vejledning og forebyggelse.

Tilsynet:

Selvom kommunens praktiske bekæmpelse er udliciteret, er det vigtigt, at kommunens indsats er synlig. Foruden lovpligtigt tilsyn med rottebekæmperen er det fortsat kommunen, der alene kan varsle den enkelte borger påbud i forbindelse med rottebekæmpelsen.

Henstilling, varsel om påbud samt påbud:

Steder, hvor der typisk kan være behov for henstilling og varsling om påbud, er steder, hvor rotteproblemet er opstået som følge af f.eks.:

- manglende rottesikring af bygninger
- defekte kloak- og afløbsinstallationer
- uhensigtsmæssig opbevaring af foder til dyr
- uhensigtsmæssige hønse- og/eller dyrehold
- overdreven fuglefodring
- henstilling af spiseligt affald.

Generelle myndighedsopgaver:

- brug af DriftWeb som administrationsgrundlag – kommunen har valgt DriftWeb i lighed med størstedelen af kommuner i landet
- kontakt til bekæmpelsesfirmaet
- sikre opfølgning på igangværende sager i DriftWeb
- vedligeholde information på kommunens hjemmeside
- sikre kontakt til forsyningsselskabet Novafos angående kloakbrud på almene brønde og kloakledninger.

3. Samarbejde med Novafos

Egedal Kommune samarbejder med forsyningsselskabet Novafos om at forbygge og minimere tilfælde af rotter. Novafos forebygger og minimere tilfælde af rotter ved løbende at renovere det almene afløbssystem, så rotternes adgang til terræn bliver forhindret. I forbindelse med det er der sammensat et udvalg med følgende kommuner: Allerød, Ballerup, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Hørsholm, Rudersdal og Egedal Kommune. Udvalget mødes ved lejlighed og evaluerer og udbygger samarbejdet mellem Novafos og kommunerne.

4. Forebyggelse og bekæmpelse i byzone

Rotter i byejendomme skyldes ofte utætheder i kloakker eller afløbsinstallationer. Ved tegn på rotter vil den kommunale rottebekæmper udføre undersøgelse af kloakken eller afløbsinstallationen, typisk ved hjælp af en røgprøve. Hvis rottebekæmperen ved sin undersøgelse konstaterer brud på kloakken, informeres borgeren om behovet for reparation, og der udleveres en færdigmeldingsblanket til borgeren. Blanketten skal underskrives af en autoriseret kloakmester og indsendes til kommunen, når kloakarbejdet er afsluttet. Færdigmeldingsblanketten er dokumentation på, at skaden er udbedret af en autoriseret kloakmester. Dette vil blive registreret i DriftWeb og i kommunens sagsbehandlingssystem.

4.1. Kommunens rottebekæmpelse

Borgere/virksomheder skal have en besøgsrapport efter første besøg af rottebekæmperen. Besøgsrapporten skal indeholde en beskrivelse af bekæmpelsestiltagene samt hvilke anbefalinger, der ved nærmere gennemgang af afløbsinstallationen forslås, f.eks. fjernelse af bevoksning, oprydning eller andre forebyggende foranstaltninger.

4.2. Forebyggelse

Forebyggende tiltag er helt essentielle for, at antallet af rotteanmeldelser holdes nede. Derfor er vejledning af borgere/virksomheder om tv-inspektion, bygningsgennemgang samt korrekt rottesikring af hus og have også en vigtig del af skadedyrsbekæmperens arbejde.

Derudover vil forebyggende tiltag mindske brugen af gift, som kan have mange negative konsekvenser for miljø og dyreliv.

En rotte slår sig ned, hvor den har adgang til føde og et tørt redested. Det er derfor vigtigt, at man som grundejer begrænser rotten i dette ved at rottesikre sit hus og have.

Føde til rotten kan f.eks. være affald, fuglefoder samt nedfaldne og rådne frugter. Derfor er det en god idé at sørge for, at affaldsspande altid er tæt tillukkede, så lugt og adgang til føde begrænses. Særligt kødaffald kan lokke rotter til fra nær og fjern. Derudover er det vigtigt ikke at overfodre fugle i haven, og man bør samle overskydende fuglefoder sammen om aftenen.

Rotter bygger rede, hvor der er tørt, hvilket typisk er i skure, under træterrasser, i affald eller inde i selve huset.

Mange skure slutter ikke tæt ved jorden og da en rotte ikke skal bruge mere end et hul med en diameter på 2 cm for at komme igennem, er skure ofte et oplagt redested. Skure kan sikres med fundament eller en rottesikring minimum 60 cm nede i jorden. Rottesikringen kan bestå af et metalnet i rustfrit stål med maskestørrelse på maksimalt 1 cm, skiferplader eller andre materialer som rotter, ikke kan gnave igennem.

Mange træterrasser sikrer også rotten et tørt og uforstyrret redested, derfor er det en god idé at hæve terrassen 35 cm over jorden, da rotter undgår åbne arealer. Alternativt kan man rottesikre omkring hele terrassen minimum 60 cm ned i jorden.

Rod i haven er også et oplagt redested for en rotte, derfor er det vigtigt, at f.eks. storskrald og byggeaffald ikke ligger på grunden og flyder.

Det værste sted, en rotte kan slå sig ned, er inde i selve hjemmet. Rotter kommer typisk ind i huset ved at gnave sig igennem en usikker sokkel eller via nedløbsrør til tagrenden. Det kan derfor være en god idé at sikre, at der ikke er huller i soklen, samt at placere et gitter eller en kugle sammenrullet hønsenet i toppen af nedløbsrøret.

Mange af tiltagene, der rottesikrer hus og have, er relativt simple, og det er derfor vigtigt at oplyse både borgere/virksomheder om de forebyggende tiltag. Dette kan både ske, når kommunens rottebekæmper tilser rottesager og er i direkte kontakt med borgere/virksomheder, men det er også kommunens opgave at videregive informationen på bl.a. kommunens hjemmeside, i Lokalavisen Egedal eller i samarbejde med magasiner. I 2021 samarbejdede Egedal Kommune med Magasinet Boligforbedring om udgivelse af en artikel, som netop beskrev, hvilke tiltag boligejere kan indføre for at rottesikre deres hus og have. Artiklen blev sendt ud til husstande i Egedal Kommune og omegn.

5. Bekæmpelse i kloaknettet

Rotter lever primært i kloakkerne, men søger fra tid til anden op til overfladen i søgen efter tørre steder at bygge rede, finde føde eller for etablering af nye familiestrukturer. Når der konstateres rotter på en ejendom, skyldes det ofte fejl på kloakken eller i afløbsinstallationen, og derfor vil den kommunale rottebekæmper på tilsynet undersøge kloak- og afløbsforholdene. Fejl kan ofte findes ved hjælp af en røgprøve. Ved mere komplicerede sager på private afløbsinstallationer må ejeren lade en autoriseret kloakmester foretage en tv-inspektion af afløbsinstallationen. Hvis der konstateres en kloakfejl, skal denne udbedres hurtigst muligt. Udgifter til udbedring af kloakdefekter og bygningsfejl på den private matrikel påhviler grundejeren. Novafos er derimod ansvarlig for at sikre de almene kloakker.

Det er derfor vigtigt, at:

- rottebekæmperen hurtigt med røgprøve får påvist eventuelle kloakdefekter
- rottebekæmperen giver henstilling til borgeren om at udbedre kloakken (af autoriseret kloakmester) på privat matrikel inden for en nærmere fastlagt tidsfrist
- rottebekæmperen samt kommunen følger op på den enkelte sag og evt. anvender påbud i det omfang, det er nødvendigt
- der følges op med kontrolbesøg.

6. Autorisation til privat bekæmpelse

Det er muligt at bekæmpe med gift på egne erhvervsejendomme. Dette kræver en R2-autorisation. For at blive optaget til R2-autorisation kræver miljøstyrelsen dokumentation for gennemført uddannelse eller kursus, hvori følgende punkter indgår:

- lovgivning om kemikalier
- arbejdsmiljø og personlige værnemidler
- anvendelse af kemikalier, herunder læsning og forståelse af etiketter.

Miljøstyrelsen udsteder R2-autorisation med en gyldighed på højst fem år. Autorisationen kan, inden gyldighedsperiodens udløb, fornyes med et opfølgningskursus hos Miljøstyrelsen. Den R2-autoriserede har pligt til selv at anmelde rotter til kommunen samt informere kommunen om, at han/hun selv varetager rottebekæmpelsen, herunder afmelder til kommunen, når bekæmpelsen er afsluttet på egen erhvervsejendom. Desuden skal den R2-autoriserede indsende rottebekendtgørelsens bilag 6 udfyldt til kommunen.

Under privat bekæmpelse på egne erhvervsejendomme må kun de to svageste aktivstoffer benyttes til bekæmpelse af rotter og ikke de fem stærkeste. Indkøb af gift er for egen regning.

Ved opnåelse af R2-autorisation skal dette meddeles til Egedal Kommune.

R2-autorisationen er et kursus beregnet for lodsejer. Det vil sige, at det er "mester" selv, der skal tage R2-autorisationen og udføre rottebekæmpelsen – og kun på egen matrikel.

Bekæmpelsesansvaret kan ikke uddelegeres til andre, ligesom den R2-autoriserede ikke kan benytte sin autorisation til at udføre bekæmpelse på eksempelvis en nabomatrikel, hos venner, bekendte eller samarbejdspartnere.

Egedal Kommune fører tilsyn med, at den private rottebekæmpelse overholder retningslinjerne om brug af gift og den kommunale indberetning, jf. rottebekendtgørelsen. Hvordan er nærmere beskrevet under kapitel 11, 2.

For anmeldelser på tilsynspligtige ejendomme, hvor den R2-autoriserede grundejer selv vil forestå bekæmpelsen, skal Egedal Kommune foretage første tilsynsbesøg senest otte dage efter modtaget anmeldelse. Egedal Kommune skal forud for besøget have truffet aftale med den R2-autoriserede om tid for første besøg.

6.1. Miljøbevidst brug af gift

Når der anvendes gift mod rotter, vil der altid være risiko for, at der kan opstå resistens, som typisk vil lede til behovet for anvendelse af stærkere gifte. I takt med, at der anvendes stærkere gifte, vil der ske en øget belastning af miljøet. Ligeledes vil risikoen for utilsigtede forgiftninger af rovfugle, rovpattedyr (sekundær forgiftning) og ikke målgrupperarter (primær forgiftning) stige.

Det er derfor vigtigt, at:

- der altid foretages en vurdering af, om gift er den optimale løsning på det pågældende rotteproblem
- der altid anvendes den mildest mulige gift i den enkelte bekæmpelse
- den udlagte gift sikres, så risikoen for utilsigtede forgiftninger minimeres
- en giftbekæmpelse følges nøje af bekæmperen i kraft af gentagende og opfølgende besøg, så mængden og styrken af den anvendte gift kan tilpasses bekæmpelsesbehovet
- al gift indsamles ved bekæmpelsens afslutning
- gift aldrig udleveres direkte til borgeren

7. Tilsynspligtige ejendomme

Egedal Kommune skal, jf. rottebekendtgørelsens § 8, udføre tilsyn på tilsynspligtige ejendomme. Perioden strækker sig årligt fra oktober til februar, og det er kommunen, der trækker tilsynslisterne, og bekæmpelsesfirmaet, der udfører tilsynene. Det er den enkelte kommune, der afgør, hvilke ejendomme, der skal føres tilsyn med i den givne periode, men som minimum gælder det erhvervsejendomme, jf. § 2 punkt 15 i rottebekendtgørelsen.

Efter gennemgang af den tilsynspligtige ejendom vil rottebekæmperen udlevere en besøgsrapport til ejer enten personligt eller i postkassen.

8. Sikringsordninger

En sikringsordning er en indgået aftale om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Aftalen indgås mellem en autoriseret person og en grundejer eller lejer. Reglerne for indgåelse af sikringsordningen findes i rottebekendtgørelsens §§ 22, 23 og 24.

En sikringsordning har til formål at standse rotterne, før de bliver til et problem. En sikringsordning indebærer opsætning af et depot med en indikatorblok med løbende kontrol. Depotet står tilgængeligt for rotten året rundt, og gnagemærker i indikatorblokken vil være indikation for yderligere bekæmpelsesindsats, f.eks. kan indikatorblokken udskiftes med gift. Hvis der laves en sikringsordning med et privat firma, er det firmaet, og ikke den kommunale bekæmper, der står for bekæmpelsen af rotter på ejendommen. Indgåelse af en privat sikringsordning sker for egen regning. Et bekæmpelsesfirma kan ikke indgå sikringsordningsaftale med et firma, hvis der foregår kommunal rottebekæmpelse på ejendommen.

En sikringsordning skal opfattes som en forebyggende indsats og kan derfor kun indgås, hvis der ikke er rotter på lokaliteten.

8.1. Indgåelse af en sikringsordning

Ved indgåelse af en kontrakt om sikringsordning skal fejl og mangler identificeres på bygninger, afløbssystemer og arealer af den autoriserede rottebekæmper. Dette gøres ved en bygningsgennemgang, som skal kortlægge, om rotter har adgang til, eller kan opholde sig, de pågældende steder.

Bygningsgennemgangen skal dokumenteres i en rapport, der beskriver fejl og mangler i forhold til sikring mod rotter. Grundejer eller lejer skal have en kopi af rapporten, som registreres i kommunens sagsbehandlingssystem. Bygningsgennemgangen skal fornys hvert tredje år.

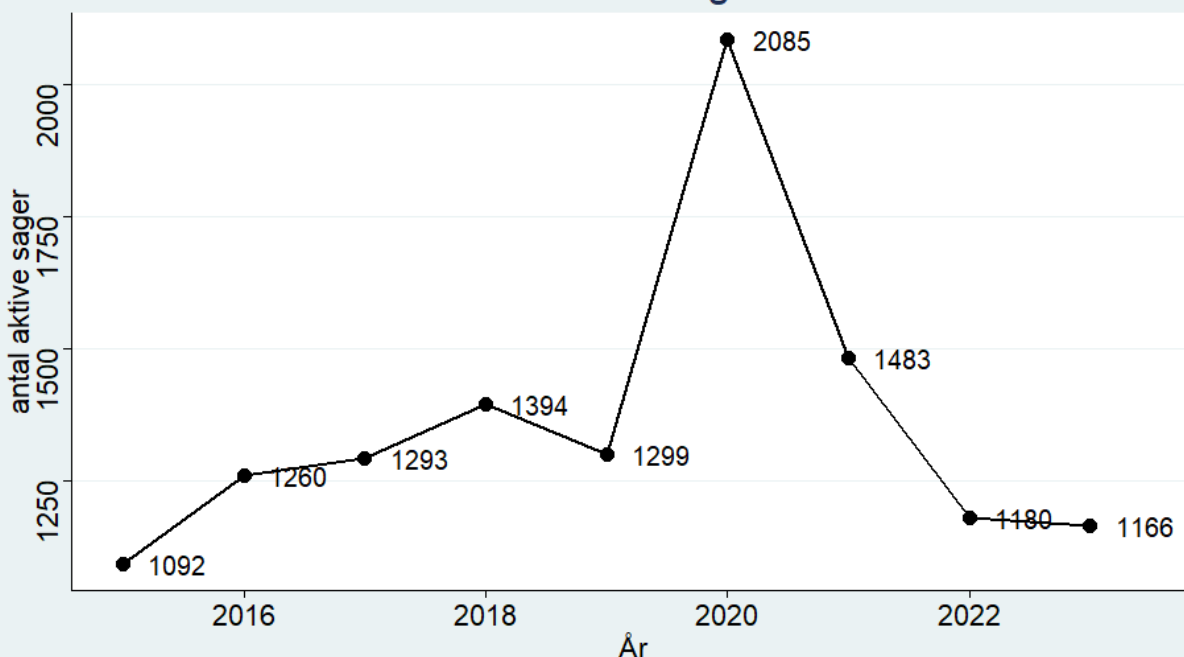
9. Evaluering af tidligere rottehandlingsplan for 2022 – 2024

9.1 Udvikling i antallet af rotteanmeldelser

Det overordnede mål i rottehandlingsplanen for 2022 - 2024 var at reducere antallet af rotteanmeldelser i kommunen - med antagelsen om, at antallet af rotteanmeldelser afspejler rotteproblemet i kommunen. Det er naturligvis ikke et mål, at færre borgere skal anmelde rotter, hvis de har mistanke om det.

Vinteren 2023 var hård og betød, at kommunens rottebekæmper havde svært ved at rykke ud til rottesager.

Graf over antallet af aktive sager fra 2015 til 2023

Figur 1: Tal er hentet fra Miljøstyrelsen. Alle kommuner melder ind til Miljøstyrelsens overblik over rottebekæmpelse. Du kan selv se flere opgørelser over rottebekæmpelse i hele landet og i din egen kommune på <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/rottebekampelse/data-om-rotter>. Grafen viser udviklingen i antal indberettede rotteanmeldelser fra 2015 – 2024. Miljøstyrelsens rotte-data er tilgængelige for alle borgere på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Efter stigningen i antallet af rotteanmeldelser i perioden 2019 – 2021 er antallet af rotteanmeldelser faldet igen til et niveau svarende til før Covid-19.

Hvad faldet i rotteanmeldelser i denne periode skyldes kan være svært at sige. En markant forskel er, at borgerne ikke længere er hjemsendt og derfor ikke har mulighed for at observere rotter med samme intensitet.

9.2 Samarbejdet med Novafos

Novafos og Egedal kommune har god erfaring med styrket samarbejde fra den sidste planperiode, 2022 – 2024, og ønsker at bygge videre på erfaringerne i næste planperiode.

Novafos og Egedal Kommune har løbende dialog og udveksler information og materialer angående kloakbrud på rottesager.

Kommunen og kommunens eksterne rottebekæmper ønsker adgang til Novafos' interne driftssystem. Det vil lette sagsbehandlingstiden for kommunen og minimere den tid, Novafos skal bruge på at besvare henvendelser fra kommunen og rottebekæmperen. Det er et tiltag fra sidste planperiode, som ikke blev gennemført.

9.3 Mindske brugen af gift

Antallet af sager, hvor udlægning af gift har været anvendt, har været langsomt men stødt faldende de seneste år. Fra 2015 – 2018 var antallet af sager med anvendelse af gift relativt

stabilt. I 2019 var tallet næsten halveret for så at stige igen i 2020. Stigningen i 2020 er formentlig i sammenhæng med hjemsendelsen under covid.

I figur 2 ses antallet af sager fordelt på bekæmpelsesmetode. Siden 2007 er mængden af sager med anvendelse af gift faldet. Antallet af sager med smækfælder eller andre remedier er dog ikke steget markant i samme periode. Det indikerer, at rottebekæmpernes valg af gift frem for andre bekæmpelsestyper ikke er ændret, men at antallet af sager er faldet. Samtidig ses det, at antallet af sager med anvendelse af hund er steget. Det er i samme periode, hvor Egedal Kommunes rottebekæmpere fik to hunde trænet i rottebekæmpelse.

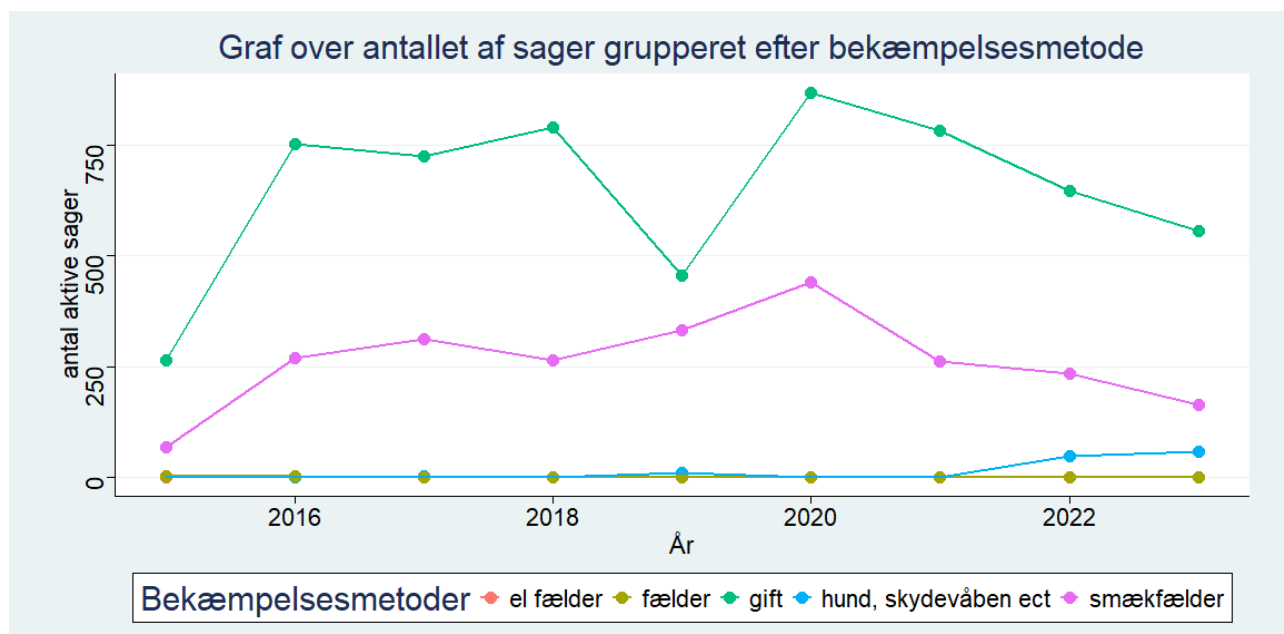
Figur 3 viser forbruget af gift med forskellige styrkeniveauer. Fra 2008 til 2009 var der et markant fald i anvendelse af middelstærk gift, og efterfølgende har man gradvist anvendt svag gift som det primære middel. Antallet af sager med svag gift er sidenhen vokset. Det fortæller umiddelbart, at forbruget af gift ikke er faldet markant siden 2009, men at stærkere gifte er skiftet ud med mildere gifte.

I sommerhalvåret 2024 begyndte kommunens bekæmpere at udfase deres antikoagulantbaserede gifte med cholecalciferol. Cholecalciferol, også kaldet Vitamin D₃, er en type af D-vitamin, som hjælper med at regulere kalkbalancen i blodet. Ved indtag af cholecalciferol i meget høje doser ledes der hurtigt en masse calcium ud i blodet (hypercalcæmi), og her vil det især være calcium fra knoglerne, som ledes ud i blodet. Samtidig vil udskillelsen af calcium og fosfat fra nyrerne falde. Resultatet er, at blodkredsløb, nyrer og andre organer kan blive "forkalket" i voldsom grad relativt hurtigt. Når en rotter indtager cholecalciferol i høje doser, vil rotten typisk dø efter tre til fem dage. Det defineres som en hurtig forkalkning (calcifikation).

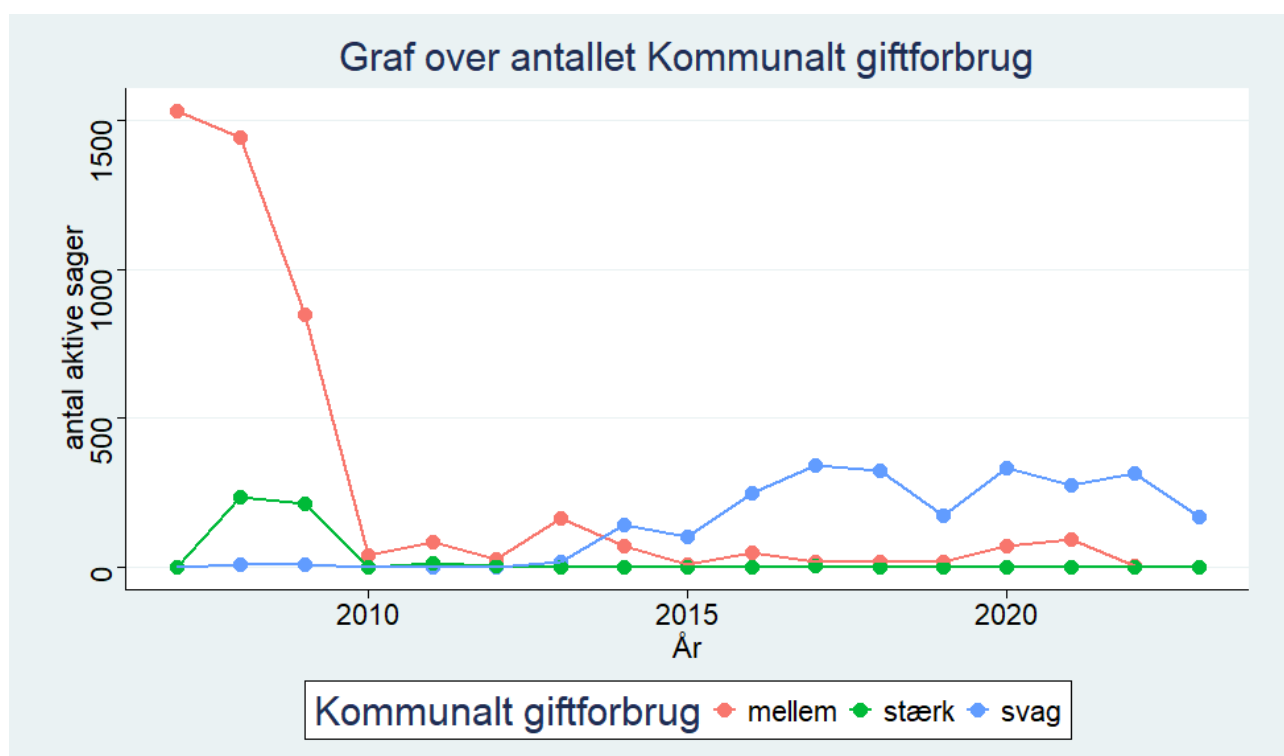
For de mindre dyr, som rotter og mus, vil døden typisk indtræde som følge af hjertestop pga. den store calcificering af blodkar omkring hjertet. For lidt større dyr som hunde og katte vil mange dø som følge af nyresvigt og blødninger fra fordøjelsessystemet (særligt tarme).

Det er vurderet, at risikoen for sekundær forgiftning ved brug af cholecalciferol er rimelig lav i forhold til risikoen ved brug af antikoagulanterne. Cholecalciferols kemiske egenskaber gør, at det ikke ophobes i kroppen på de døde rotter. Når katte og andre rovdyr spiser de forgiftede rotter, er dosissen af cholecalciferol oftest for lav til at have en skadelig effekt.

Ligesom alt andet rottegift bliver cholecalciferol opbevaret i giftkasser, hvor det er utilgængeligt for mennesker og kæledyr.

Figur 2: Tal er hentet fra Miljøstyrelsen. Alle kommuner melder ind til Miljøstyrelsens overblik over rottebekæmpelse. Du kan selv se flere opgørelser over rottebekæmpelse i hele landet og i din egen kommune på <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/rottebekampelse/data-om-rotter>

Figur 3: Figur 1 viser hyppigheden i anvendelse af gift i kommunal rottebekæmpelse fordelt efter styrke fra 2015 – 2023. Generelt viser tallene, at brugen af stærk rottegift er gået markant tilbage. Siden 2012 og frem til nu er anvendelsen af svag gift derimod steget. Tal er hentet fra Miljøstyrelsen. Alle kommuner melder ind til Miljøstyrelsens overblik over rottebekæmpelse. Du kan selv se flere opgørelser over rottebekæmpelse i hele landet og i din egen kommune på <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/artsforvaltning/rottebekampelse/data-om-rotter>

10. Informationsmateriale

Egedal Kommune vil gerne nå længere ud til borgerne i forhold til råd og vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. I 2018 investerede Center for Teknik & Miljø i otte animationsvideoer, der på en enkel og humoristisk måde giver råd og vejledning om rotteforebyggelse. Filmene indeholder temaer som:

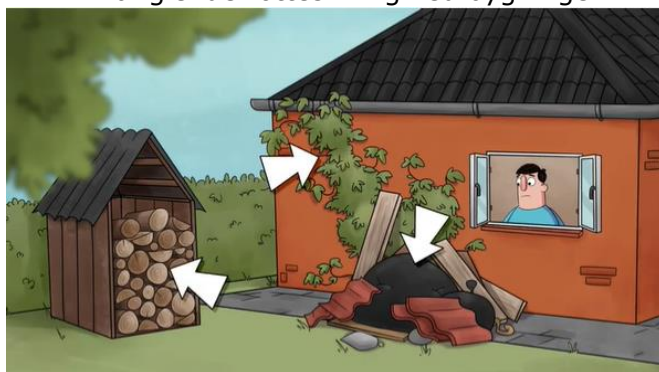
- rottesikring og rottebekæmpelse
- bekæmpelse af rotter på landet
- undgå rotter ved fuglefodring
- undgå rotter ved hønsehuset
- undgå rotter via kloakken
- undgå rotter i kompostbeholderen
- genkend rottens ekskrementer
- undgå rotter på din grund.

I Egedal Kommune er de tre største årsager til rotteforekomst:

Brud på privat kloak

Manglende rottesikring ved bygninger

Uhensigtsmæssig håndtering af foder

Alle kan relativt nemt forebygge rotter ved at være opmærksomme på dyrehold, fuglefodring, sikring af bygninger, f.eks. lukning af huller i sokler eller utætte døre/porte. Animationsvideoerne kan vejlede og kan ses på:
www.egedalkommune.dk/rotter

11. Mål og indsatsområder for rottebekæmpelse i 2025 - 2027

Egedal Kommunes overordnede mål er at reducere antallet af rotteanmeldelser. Her er det antaget, at antallet af rotteanmeldelser afspejler det faktiske rotteproblem i kommunen. Reduktion i antal af rotteanmeldelser søges opnået gennem målrettede indsatser med fokus på forebyggelse og bekæmpelse. Rottehandlingsplanens målsætninger og succeskriterier er derfor:

Målrettede indsatser

- at gennemføre en effektiv rottebekæmpelse
- at Egedal Kommune yder en tilfredsstillende service til borgere og erhverv
- at sikre borgerne en kompetent vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- at der ikke skabes tilholdssteder uden for kloakkerne.

Succeskriterier

- reduktion i antallet af rotteanmeldelser
- borgerne er tilfredse med rottebekæmpelsen i Egedal Kommune
- mindske brugen af gift
- optimere samarbejdet med interne og eksterne partnere
- fortsat vurdere på og forbedre vores informationsniveau til borgerne – både den generelle information ifm. kampagner, men også den konkrete til borgere påvirket af rotter på deres ejendom.

Sammenhængen mellem kommunens målsætninger og kommunens succeskriterier for rottebekæmpelsen i perioden 2025 – 2027 vises i Tabel 1.

Succeskriterier	Reduktion af antallet af rotteanmeldelser	Borgerne er tilfredse med rottebekæmpelsen i Egedal Kommune	Mindske brugen af gift	Optimere samarbejdet med interne og eksterne partnere	Bedre oplysning af borgerne
Målrettede indsatser					
At gennemføre en effektiv rottebekæmpelse	X	X	X	X	X
At Egedal Kommune yder en tilfredsstillende service til borgere og erhverv		X		X	X
At sikre en kompetent vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter	X	X	X	X	X
At der ikke skabes tilholdssteder udenfor kloakkerne	X	X	X		

Tabel 1: Sammenhængen mellem målrettede indsatser og succeskriterierne.

11.1 Indsatsområder for rottebekæmpelse

Indsatsområderne er de områder, hvor der skal foretages en handling for at nå målet. Indsatsen skal ske i rottehandlingsplanens planperiode 2025 - 2027. Nedenstående er en kort beskrivelse af hvert indsatsområde.

Forbedre kvaliteten på private ledninger

En stor del af rotteanmeldelserne i Egedal Kommune skyldes brud på den private kloak. Derfor vil forbedring af kvaliteten på den private ledningsdel kunne reducere antallet af kloakrelaterede rotteanmeldelser. Borgerne skal derfor orienteres om deres forpligtelser til rottesikring af private kloaker, og grundejerforeninger skal gøres opmærksomme på muligheden for at få installeret rottespærre i deres kloakker. Derudover skal Egedal Kommune yde en effektiv sagsbehandling i forbindelse med kloaksager.

Vi vil sikre os, at rottebekæmperen orienterer borgere om rottespærre ved tilsyn og vil inddrage det i de årlige kampagner.

Borgertilfredshed

Egedal Kommune vil årligt kortlægge brugernes tilfredshed ved at interviewe tilfældigt udvalgte borgere telefonisk eller via spørgeskema over E-Boks. Kommunen vil fortsat give borgerne mulighed for at bidrage med gode ideer, forslag og nye tiltag m.m. Fokus for spørgsmålene skal være på oplevelsen med den kommunale behandling i rottesager.

Rotter i forbindelse med dyrehold

Egedal Kommune har udarbejdet to informationsfoldere til ejendomme med dyrehold. Informationsfolderne udleveres af kommunens rottebekæmper til relevante borgere efter behov. Informationsfolderen er også uploadet på kommunens hjemmeside. Derudover vil kommunen have særligt fokus på anmeldelser om rotter i forbindelse med hønsehold. Om nødvendigt vil kommunen deltage i tilsyn og sikre, at dyreholder orienteres om forebyggende tiltag ud over det at få udleveret en vejledningsfolder.

Kommunikation på tværs – internt/eksternt

Egedal Kommune vil skærpe et samarbejde internt i kommunen i forhold til borgeroplysning om rotter, således at borgerne sikres de vigtigste informationer vedr. anmeldelse af rotter. Egedal Kommune vil fortsat holde et tæt samarbejde med bekæmpelsesfirmaet ved bl.a. at holde evalueringsmøder, telefonisk kontakt m.m. Desuden vil kommunen have fokus på et tæt samarbejde med forsyningsselskabet Novafos.

Forebyggelse

Egedal Kommune vil fokusere mere på forebyggelse ved bl.a. at:

- inddrage grundejeren mere i processen
- evaluere på rotternes eksistensgrundlag: Hvor kom de fra? Kan de komme igen? Hvad bør gøres?
- fokusere på en generel forebyggelse
- oplyse om forebyggende tiltag f.eks. på kommunens hjemmeside, i Lokalavisen Egedal og magasiner

11.2 Opgaver i forbindelse med rottebekæmpelsen 2025 - 2027

Egedal Kommune har planlagt en række kommunale indsatser/opgaver på rotteområdet for planperioden 2025 - 2027:

- offentliggørelse af Rottehandlingsplanen 2025 - 2027 på kommunens hjemmeside (i januar 2025)
- en årlig borgertilfredsundersøgelse udført ved interview af tilfældigt udvalgte borgere
- to årlige informationskampagner i Lokalavisen Egedal og på kommunens hjemmeside, der skal inkludere information om rottespærre
- føre tilsyn på tilsynspligtige ejendomme i perioden oktober til februar hvert år
- stikprøvekontrol/tilsyn af privat bekæmpelse/R2-autorisation
- revision af procedurer og skabeloner
- påbegyndelse af Rottehandlingsplan for 2028-2030 (påbegyndes i 2027)
- vedtagelse af Rottehandlingsplan 2028-2030 (i december 2027).

12. Ressourcer og finansiering i perioden 2025-2027

Kommunens rottebekæmpelse er brugerfinansieret og fungerer efter hvile-i-sig-selv-princippet, dvs. at indtægter og udgifter skal balanceres.

Beløbet dækker den kommunale udgift til den aktive rottebekæmpelse, som i Egedal Kommune er udliciteret til et bekæmpelsesfirma, samt til den tilknyttede administrative opgave med registrering og forebyggelse af rotter. Som borger eller virksomhed skal man således ikke betale ekstra, hvis man en dag får brug for hjælp til bekæmpelse af rotter på sin ejendom.

Kommunalbestyrelsen kan ikke meddele dispensation for betaling af gebyret, jf. §52, stk. 6 i Rottebekendtgørelsen.

Det gælder også, hvis en grundejer får foretaget rottebekæmpelse for egen regning f.eks. i forbindelse med sikringsordning.

Med vedtagelsen af den nye Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter i 2025 er finansieringen af den kommunale rottebekæmpelse baseret på differentierede gebyrsatser efter ejendommens størrelse.

Det faste bidrag gælder for en tredjedel af det samlede budget. Det betales som et fast gebyr for alle faste ejendomme.

Sats 1 er for adresser under eller lig med et bebygget areal på 250 kvadratmeter. Sats 2 er for adresser over et bebygget areal på 250 kvadratmeter. Sats 2 svarer til halvdelen af sats 1.

Gebyret opkræves den 1. januar i året forud for det år, som opkrævningen dækker. Gebyret kan findes i kommunens takstblad.

13. Vedtagelse

Denne rottehandlingsplan er vedtaget af Byrådet den 5. februar 2025.

Egedal Kommune

Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke

7259 6000

kommune@egekom.dk

egedalkommune.dk

**Egedal
Kommune**

